

Rigsdagstidende.

1858. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 209.

Tiende Session.

51de Møde.

Torsdagen den 9de Decbr. Kl. 4.

(Fortsat.)

N. Jensen (fortsat): Denne gamle Matrifel var ikke forsynet med saa nøagtige Apparater, at der kunde være Tale om, i det Enkelte at fordrø en nogenlunde nøagtig Fordeling af Hartforret; den var vel opstillet som almindeligt Princip, men den var aldrig gjenneført med nogen Præcision. Senere fik man den nye Matrifel, og allerede i Udskiftningsforordningen af 1810 blev der optaget en Bestemmelse om, at, naar Fæstegods blev udskiftet, skulde Udskiftningen af Jord, forsaavidt Taxation der paa Stedet maatte være foretagen, skee i nærmere Overensstemmelse med Reglerne for Udskifning. Der er ogsaa en anden væsentlig Mangel ved Udskiftningslovgivningen, nemlig den, at man i visse Tilfælde ikke behøver at tilkalde nogen Landinspecteur, eller at lade Udskiftningen foretage i nogen bestemt Form, og en beklagelig Følge af denne Bestemmelse er, at man faaer og har faaet saa særdeles mange meget flette Udskiftninger. Hensigten med Udskiftningsloven var naturligvis den at faae Jorderne deelte paa en saadan Maade, at de derved bedst egnede sig til Agerdyrking, og et Hovedmiddel, som ved Udskiftningen maatte anvendes for at naae dette Maal, var, at Lodderne udlagdes i en hensigtsmæssig Form. De maae ikke være lange og smalle, hvilket giver et vidløftigt og kostbart Egen og har overhovedet en uheldig Indflydelse paa den hele Dyrking; der maa ogsaa

faa være Bet til hver enkelt Lod, da Udskiftningen ellers kan medføre overordentlig mange Vanskeligheder, og sige simple Bestemmelser, der ikke blive trufne i nogen enkelt Part, men i det Heles Interesse, burde fornuftigvis forlængst have været indførte som gjældende for alle mulige Udskiftninger. Det blev imidlertid først bestemt ved Forordningen af 1792, at forsaavidt Godseiere skulde nyde visse Fordele, der vare dem tilfagte, naar de lode udskifte, maatte de lade Lodderne udlægge i en hensigtsmæssig Form, og det er, som sagt, beklageligt, at denne simple, naturlige og i sig selv berettigede Bestemmelse ikke er optagen i den hele Udskiftningslovgivning. Man har ved at oversee denne Bestemmelse i mange Tilfælde fremkaldt et stik modsat Resultat af det, selve Udskiftningen gik ud paa; man har derved i mange Tilfælde fundt en Udskifning, der med Hensyn til Driften er langt flattere end det oprindelige Fællesskab, thi under dette kunde dog en enkelt Lodseier tvinge de andre til at lade foretage Udskifning, men naar en saadan først er foretagen, har jo det vedkommende Lovbud ingen Anvendelse og ingen tvingende Kraft, selv om Udskiftningen er nok saa flet. Det vilde derfor have været særdeles ønskeligt — og det er fra mit Standpunkt meget paafaldende, at det ikke er skeet — om Indenrigsministeren, saasnart han tog fat paa vor Udskiftningslovgivning, havde været opmærksom paa disse Mangler og havde indført en Bestemmelse om de almindelige Hensyn, der maae tages ved enhver Udskiftningsplan, f. Ex. at der skal være sørget for Loddernes hensigtsmæssige Form, at der skal være Bet til hver enkelt Lod, at der skal være en Plan for en hensigtsmæssig Afbenyttelse og Afledning af Vand, og flere saa